

7.2. AZ INFORMÁCIÓ SZEREPE A KÖZÉPFOKÚ TOVÁBBTANULÁSI DÖNTÉSEKBEN – RANDOMIZÁLT INFORMÁCIÓS TEREPKÍSÉRLETEK TANULSÁGAI

KELLER TAMÁS

Bevezető

Hasonló tanulmányi teljesítménnyel rendelkező diákok gyakran nagyon eltérő továbbtanulási döntéseket hoznak (Boudon, 1974). Ez a megfigyelés a kutatók érdeklődését a továbbtanulási döntések mögött álló mechanizmusokra irányította (Gambetta, 1987). Egy ilyen mechanizmus lehet az információhoz való hozzáférés. A diákok gyakran nincsenek teljesen tisztában sem a továbbtanulási lehetőségeikkel, sem továbbtanulási döntéseik minden releváns részletével: vagyis információhiányuk van. A megfelelő információ biztosításával ez a fajta bizonytalanság elvileg könnyen kezelhető (Damgaard–Nielsen, 2018). Információs kampányok és ezek hatékonyságát mérő információs kísérletek egész sokasága vizsgálja ezért azt a kérdést, hogy a diákok informálásával a továbbtanulási döntések hogyan optimalizálhatók (Baldassarri–Abascal, 2017). Az ilyen jellegű információs beavatkozások egyik nagy ígérete, hogy a diákok továbbtanulási döntései akár kismértékű, könnyen alkalmazható és költséghatékony beavatkozásokkal is javíthatók (Abbiati és szerzőtársai, 2018).

A korábbi információs kampányok többnyire a továbbtanulás költségéről és hozamáról tájékoztatták a diákokat (Abbiati és szerzőtársai, 2018, Barone és szerzőtársai, 2017, 2018; Berkes és szerzőtársai, 2022, Ehlert és szerzőtársai, 2017, Jensen, 2010, McGuigan és szerzőtársai, 2016, Frauke és szerzőtársai, 2021, Frauke–Zambre, 2017). Ez az információ ugyanakkor elsősorban a középiskolából a felsőoktatásba való átmenet során lényeges, és főként olyan iskolarendszerekben, ahol a felsőoktatás költségterítéses. Ezért a korábbi információs kampányok és ezek hatását mérő információs kísérletek – néhány kivételtől eltekintve – szinte kizárólag a felsőoktatásban történő továbbtanulást támogató kampányok

voltak (Barone és szerzőtársai, 2018, Dinkelman–Martínez, 2014).

A többszintes, vertikálisan tagolt, iskolarendszerek egyik jellemzője, hogy a felsőoktatásba való bekerülés elvi lehetősége tulajdonképpen már a középiskola, illetve az ezzel összefüggésben lévő középiskola-típus kiválasztásával eldől. Bizonyos középiskola-típusokból – Magyarországon például a szakképző iskolából (korábbi nevén szakmunkásképző) – nem (vagy csak nehezen) lehet közvetlenül bekerülni a felsőoktatásba, míg általában minden tagolt iskolarendszerben létezik egy gimnáziumszerű iskolatípus, amely lényegében kifejezetten a felsőoktatásban történő továbbtanulásra készít fel. Mindezek miatt a tagolt iskolarendszerekben a felsőoktatásba való bekerülést célzó beavatkozásoknak elsőként a gimnáziumba kerülést kell ösztönözniük.

A tagolt iskolarendszerek egy másik jellemzője, hogy azok gyakran szeletívek is (Blossfeld és szerzőtársai, 2016). Vagyis nemcsak a diákok választanak az iskolák között, hanem az iskolák is a diákok között. Ilyen iskolarendszerekben felmerül annak a veszélye, hogy a diákok nem jelentkeznek azokba az iskolákba, ahová úgy gondolják, hogy nem vennék fel őket (Keller 2018, Keller és szerzőtársai, 2022). Mindez egy olyan önszelekciós mechanizmust gerjeszthet, amely során a diákok saját lehetőségeiket korlátozzák azáltal, hogy nem jelentkeznek bizonyos iskolákba. Ez az önszelekció kezelhető, ha a diákok pontos információt kapnak arról, hogy kiket vesznek fel egy adott középiskolába.

Mindezek alapján a tagolt iskolarendszerekre fókuszálva ez a tanulmány egy új információ szükségesét veti fel a továbbtanulási döntések esetében. Ez az információ az adott iskolára jellemző bekerülési szint, vagyis az, hogy egy adott iskolába jellemzően milyen képességű diákokat szoktak felvenni (Keller

és szerzőtársai, 2022). Ha egy diák tudja, hogy egy adott iskolába a korábbi években milyen tanulmányi teljesítménnyel kerültek be a diákok, akkor meg tudja állapítani, hogy neki milyen esélyei vannak bekerülni ebbe az iskolába, ami befolyásolhatja továbbtanulási döntését. Ezért abban az esetben, ha ez az adott iskolára jellemző bekerülési szint befolyásolja a továbbtanulási döntéseket, azok a diákok, akik tudják, hogy egy adott gimnáziumba jellemzően milyen képességű diákokat szoktak felvenni, várhatóan nagyobb arányban jelentkeznek majd gimnáziumba. A tanulmány a továbbiakban ezt a feltételezést teszteli.

Adatok

Négy egymást követő tanévben (2016–2017, 2018–2019, 2021–2022 és 2022–2023) egy-egy (összesen négy darab) kismintás randomizált terepkísérletet végeztem elsősorban hátrányos helyzetű kistélelüléseken lévő magyar általános iskolákban. A négy kísérletben összesen 2425 diák vett részt 144 osztályból és 119 iskolából.

A kísérletek elsődleges célja a gimnáziumba történő jelentkezés ösztönzése volt. A kísérleti csoportba tartozó diákok információt kaptak arról, hogy a környékükön lévő konkrét gimnáziumba a korábbi években milyen tanulmányi teljesítménnyel rendelkező diákokat vettek fel. A többi középiskolátípus esetében a diákok nem kaptak információt az egyes iskolákra jellemző bekerülési szintről, mert

A gimnáziumok bekerülési szintjét két ismerv alapján határoztam meg: egyrészt az előző évben felvett diákok tanulmányi átlaga, másrészt felvételi pontszámuk alapján. A tanulmányi átlagot a 7. osztályos év végi érdemjegyekből számoltam ki. A felvételi pontszámot a központi írásbeli felvételi vizsga matematikai és szövegértési tesztjén elért átlagos pontszámmal definiáltam. A kísérleti csoportba tartozó diákok két statisztikai adatot kaptak az gimnáziumok bekerülési szintjéről mind a jegyek, mind a tesztpontszám esetében: az átlagot és a minimumot. Az átlag jelentősége annak feltárása, hogy általánosságban kit vettek fel, a minimum jelentősége annak megmu-

tatása, hogy mi az a legalacsonyabb eredmény, amivel még be lehet kerülni egy adott gimnáziumba.

Az információs beavatkozás során magát az információt nem önmagában, hanem szakképzett tanácsadótól (coachtól) származó magyarázattal együtt kapták a diákok. Az információs beavatkozás végén a diákok egy gyakorlati feladatot is kaptak. A saját tanulmányi teljesítményüket kellett összehasonlítaniuk az iskolára jellemző bekerülési szinttel, hogy pontosabb képet kaphassanak saját bekerülési esélyeikről.

A tanulmány során két szempontból vizsgálom az információs kampány hatását: egyrészt, hogy a diákok jelentkeztek-e gimnáziumba, másrészt, hogy felvették-e oda őket. Ennek érdekében a diákokról a kísérletben gyűjtött adatokat egyéni szinten összekötöttem a továbbtanulási adataikkal. A továbbtanulási adatok forrása a kutatásokban részt vevő iskolák adatközlése volt, a középfokú felvételi eljárás végén. Emellett az Oktatási Hivatal által üzemeltetett középfokú felvételi információs rendszer (KIFIR) adatait is használtam.

Módszertan

Randomizált kísérletekről lévén szó, viszonylag egyszerű módszertannal lehet oksági következtetéseket tenni. Mivel az információhoz való hozzájutás a véletlenen múlt, az információhoz hozzájutott (kísérleti csoport) diákok továbbtanulási döntéseinek összehasonlítása azokkal a diákokkal, akik nem jutottak hozzá az információhoz (kontroll csoport), az információs kampány hatását mutatja.

Először a kísérleti beavatkozás átlagos hatását becsültem meg, vagyis megvizsgáltam, hogy a kísérleti és kontrollcsoportba tartozó diákok között mekkora a különbség abban, hogy jelentkeztek-e gimnáziumba, illetve hogy bekerültek-e oda. Egyszerű lineáris valószínűségi (*linear probability*) modellekkel dolgoztam. Két külön függő változót vizsgáltam, mind a kettő bináris volt. A gimnáziumba történő jelentkezés esetében a függő változó (Y_{ip}) értéke 1, ha az adott i -edik diák a középiskolai jelentkezési lapjának első helyén gimnáziumi képzést jelölt meg, 0 pedig minden más esetben. Az első jelentkezési hely kiemelt fontosságú,

mert a diákok nagy része az általuk elsőnek megjelölt helyre kerül be. A gimnáziumi felvétel esetében a függő változó ($Y_{i,p}$) értéke 1, ha az adott diákot felvették gimnáziumba, 0 pedig, ha nem vették fel oda. A randomizált beavatkozás ($T_{i,p} - treatment$) értéke 1, ha az i -edik diák a kísérleti csoportba volt beosztva, és 0, ha a kontrollcsoportba.

A függő változó értékében mutatkozó különbség (β_1) a kísérleti és a kontrollcsoportok között a beavatkozás hatását azonosítja. A becslés során fix hatásként figyelembe vettem azokat a p -vel jelölt osztálypárokat, amelyek közül a randomizálás során az egyik a kísérleti, a másik a kontrollcsoportba került (δ_p). A modellekben egyetlen kontrollváltozóként a diák nemeszerepelt ($Lány_{i,p}$).

$$Y_{i,p} = \alpha + \beta_1 \times T_{i,p} + \beta_2 \times Lány_{i,p} + \delta_p + \varepsilon_{i,p}.$$

A kísérleti beavatkozás átlagos hatása mellett speciális almintákat is vizsgáltam. *Bernardi–Boado* (2014) meggyőzően érvelnek amellett, hogy a magas és alacsony tanulmányi átlagok egyaránt egyértelmű jelzést adnak a diákoknak: a magas tanulmányi átlagot elért a tanulónak minden bizonnyal nem kérdés, hogy jelentkezzen-e gimnáziumba, hiszen mivel jó tanulók, jelentkezni fognak. A gyenge tanulmányi átlagú, rossz tanulónak szintén nem kérdés, hogy jelentkezzen-e gimnáziumba, hiszen mivel rossz tanulók, nem fognak oda jelentkezni. A nem kiváló, de nem is rossz tanuló diákoknak a tanulmányi eredményük azonban nem ad egyértelmű támpontot a továbbtanulásról.

Ezt a logikát gondoltam tovább. Azoknak a diákoknak, akiknek tanulmányi átlaga egy adott gimnázium esetében a bekerülési szint környékén van, pusztán a tanulmányi teljesítményük keveset mond a bekerülési esélyeiről. E diákok esetében tehát a bekerülési szint ismerete olyan hiányzó információ lehet, amely befolyásolhatja, hogy jelentkezzen-e gimnáziumba. Valószínűsíthető tehát, hogy a gimnáziumba kerülés szintjének ismerete a bekerülési szint környékén lévő diákok döntéseit befolyásolja a leginkább.

Ennek megfelelően a diákokat három alcsoportra osztottam, és a fent leírt egyenletet megbecsültem

a három almintában. Az alcsoportok kialakítása a következő módon történt. A diákok 7. osztályos tanulmányi átlagából kivontam az általános iskolájuk 30 kilométeres körzetében lévő gimnáziumok átlagos bekerülési szintjét, vagyis azt, hogy az oda felvett diákoknak 7. osztályban milyen tanulmányi átlaguk volt. Az így kapott különbség alapján három csoportra osztottam a diákokat. A középső csoportba kerültek azok a diákok, akik esetében a különbség $\pm 0,5$ volt, vagyis tanulmányi átlaguk legfeljebb egy fél osztállyal volt a bekerülési szint alatt vagy felett. Az alsó és a felső csoportokba azok a diákok kerültek, akinél a különbség vagy $-0,5$ alatt volt, vagy $0,5$ felett volt, vagyis tanulmányi eredményük több mint fél osztállyal a gimnáziumba kerülési szint alatt vagy felett volt.

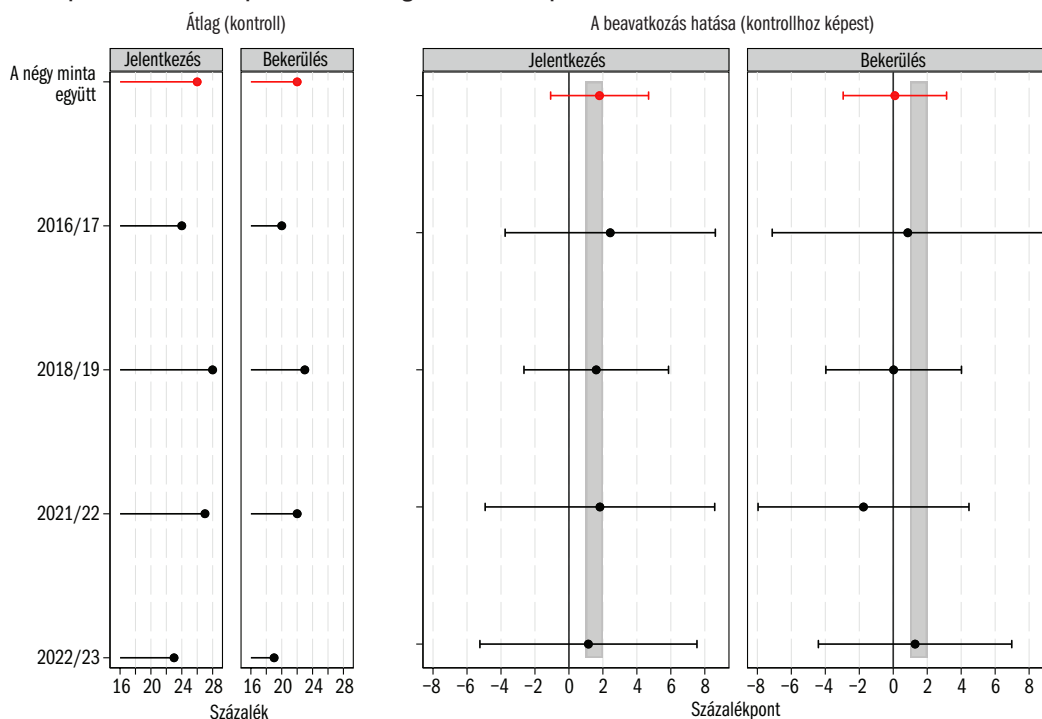
A hipotézis alapján a középső csoportban várható a legnagyobb hatás. Azok a diákok, akiknél az eltérés meghaladja a $0,5$ -öt, vagyis jóval a bekerülési szint felettiek, nem szorulnak rá arra a gyenge ösztönzőre, amit az információs kampány során kaphatnak. Azokon a diákokon pedig, akik esetében a különbség $-0,5$ alatt van, valószínűleg nem az információs kampányban feltárt gyenge ösztönzők segítenek, hiszen nekik jóval elmarad a tanulmányi teljesítményük a gimnáziumba való bekerülés szintjétől.

Eredmények

A 7.2.1. ábra jobb oldali része azt mutatja, hogy a kísérleti csoportban hány százalékponttal volt magasabb a gimnáziumi jelentkezés és bekerülés, mint a kontrollcsoportban. A kontrollcsoportban mért átlagot az ábra bal oldali része mutatja.

A vizsgált négy évben külön-külön a kísérleti és kontrollcsoportok között lévő különbségek mind a gimnáziumba történő jelentkezés, mind a gimnáziumba történő bekerülés esetében kismértékűek, és statisztikailag nem szignifikánsak. A pontbecslések körüli 95 százalékos konfidencia-intervallum minden esetben tartalmazza a nullát is. A gimnáziumi jelentkezés esetében – szemben a gimnáziumba történő bekerüléssel – a hatásnagyságok konzisztensen 1–2 százalékpont nagyságúak (ezt jelzi az ábrán a sátfürozott terület).

7.2.1. ábra: A gimnáziumi jelentkezés és bekerülés átlagos szintje a kontrollcsoportban, valamint a kontrollcsoporthoz képest mért százalékpontos különbség a kísérleti csoportban 95 százalékos konfidencia-intervallumban

A kis hatásnagyságok értelmezésekor fontos az ok kontextusba helyezése. A gimnáziumba történő jelentkezés alapvetően ritka jelenség volt a kontrollcsoportban. Ahogyan az ábra bal oldali panelja mutatja, mintától függően a diákok 23–28 százaléka jelentkezett első helyen gimnáziumba. A kísérleti csoportban tehát ezt az önmagában alacsony szintet lehetett tehát legfeljebb két százalékponttal növelni pusztán információközléssel.

A nem szignifikás különbségek részben adódhatnak abból, hogy a négy terepkísérlet kismintás volt, így külön-külön nem volt elég a mintanagyság ahhoz, hogy az alapvetően kis hatásnagyságot kimutassák. A négy mintának együtt azonban a nagyobb elemszám miatt nagyobb a statisztikai ereje. A kísérleti és kontrollcsoportok közötti körülbelül 2 százalékpontos különbség azonban még így sem szignifikáns a gimnáziumi jelentkezés esetében, bár a pontbecslés körüli konfidencia-intervallum kisebb az összevont

mintában, mint a négy évben külön-külön. A gimnáziumi bekerülés esetében precízen becsült nulla hatást kapunk az összevont mintában.

Összességében tehát megállapítható, hogy egy átlagos diák esetében a gimnáziumokba bekerülés szintjének közlése nem okozott lényeges növekedést sem a gimnáziumi jelentkezés, sem az oda történő bekerülés esetében.

A 7.2.2. ábra a hatásnagyságokat alminták szerint mutatja a diákok három csoportjában: azok között a diákok között, akik tanulmányi teljesítményük alapján a gimnáziumi bekerülési szint alatt, felett vagy a szinthez közel (annak környékén) voltak. Az ábra alapján megállapítható, hogy a várakozásoknak megfelelően az információs kampány hatástalan volt azok között a diákok között, akiknek a tanulmányi teljesítménye a környékükön lévő gimnáziumokra jellemző bekerülési szint *alatt* volt. Az ő esetükben precízen becsült nulla hatás látha-

tó mind a gimnáziumi jelentkezés, mind a bekerülés esetében.

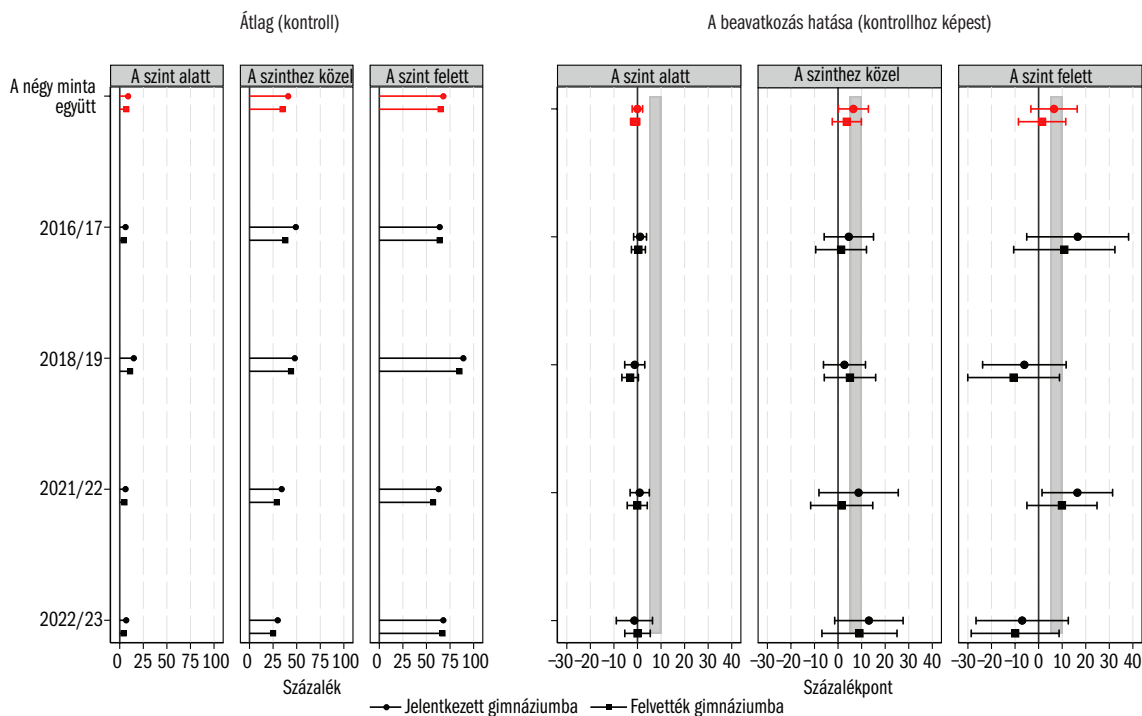
Mind a gimnáziumi jelentkezés, mind az oda bekerülés esetében pontatlanul becsülhető a beavatkozás hatása azok között a diákok között, akiknek a tanulmányi teljesítménye a környékükön lévő gimnáziumokra jellemző bekerülési szint *felett* volt. Egyrészt a pontbecslések értéke az egyes évek között jelentősen ingadozik. Némely évben viszonylag magas pozitív hatása van a beavatkozásnak, más években pedig a hatásnagyságok negatívak. Másrészt, a pontbecsléseknek nagy a konfidencia-intervallumuk, így statisztikailag egyetlen esetben sem szignifikánsak.

Azon diákok körében, akiknek a tanulmányi teljesítménye a környékükön lévő gimnáziumokra jellemző bekerülési szinthez *közel* volt, konzisztens, bár statisztikailag nem szignifikáns hatásnagyságok láthatók mind a gimnáziumi jelentkezés, mind a bekerü-

lés esetében. A kísérleti és kontrollcsoportok közötti különbség általában az 5 és 10 százalékpont közötti tartományban mozog a négy mintában külön-külön, ahogyan azt az ábra jobb oldali paneljén a satírozott terület mutatja. Értelemszerűen, a gimnáziumi jelentkezés esetében valamivel magasabb hatásnagyságok láthatók, mint a gimnáziumi bekerülés esetében.

A négy mintát együttesen kezelve, 7 százalékpontos a különbség a kísérleti és a kontrollcsoportok között. Ez a különbség statisztikailag szignifikáns, ami arra utal, hogy a négy külön mintában mért hatások a kis mintanagyság miatt nem voltak statisztikailag szignifikánsok. A beavatkozás hatásának nagysága jelentős. Mivel a kontrollcsoportban a diákok 41 százaléka jelentkezett gimnáziumba – ahogyan az az ábra bal oldali paneljén látszik – a 7 százalékpontos különbség 17 százalékos különbséget jelent a kísérleti és kontrollcsoportok között: $1 - [(41 + 7)/41] = 17$ százalék.

7.2.2. ábra: A gimnáziumi jelentkezés és bekerülés átlagos szintje a kontrollcsoportban alminták szerint és ugyanezekben az almintákban a kontrollcsoporthoz képest mért százalékpontos különbség a kísérleti csoportban, 95 százalékos konfidencia-intervallumban

A gimnáziumi jelentkezés növekedése a kísérleti csoportban azonban még az összevont mintában sem eredményezett statisztikailag szignifikáns növekedést a bekerülés esetében azok körében sem, akiknek a tanulmányi átlaga a gimnáziumba kerülés szintjéhez közel volt. Mindennek feltehetően az elemszámkorlátok az okai, mert még az összevont minta sem rendelkezik elég statisztikai erővel ahhoz, hogy a körülbelül 4 százalékpontos különbséget kimutassa a kísérleti és a kontrollcsoportok között. Ebben az esetben is fontos azonban megjegyezni, hogy beavatkozás hatásának nagysága jelentős. Mivel a kontrollcsoportban a diákok 37 százalékát vették fel gimnáziumba a 4 százalékpontos különbség 11 százalékos különbséget jelent a kísérleti és kontrollcsoportok között: $1 - [(37 + 4)/37] = 11$ százalék.

Összességében tehát megállapítható, hogy az információs kampány nem minden diáknak, hanem csak a diákok egy csoportjának volt hasznos, mégpedig azoknak, akiknek jegyei a gimnáziumi bekerülési szint közelében voltak. Az ő esetükben is elsősorban a gimnáziumi jelentkezést és nem a bekerülést befolyásolta az, ha a gimnáziumba való bekerülési szintről információt kaptak.

Összegzés

A többszintes, vertikálisan tagolt iskolarendszerekben a középiskola-választás alapvetően meghatározza a felsőoktatásba kerülés esélyét, mert bizonyos középiskolátípusokból nem lehet közvetlenül átlépni a felsőoktatásba. Magyarországon például a szakképző iskolákból nem lehet közvetlenül bekerülni a felsőoktatásba, míg a legtöbb elit gimnáziumból szinte bármilyen egyetemre gyakorlatilag egyenes út vezet. A megfelelő középiskola kiválasztása tehát messzeemenő hatással van a későbbi iskolai és akár munkaerőpiaci karrierre is (OECD, 2008).

A középiskola-választáshoz azonban sokszor nem áll rendelkezésre minden olyan információ, ami szükséges lehet a megfontolt döntéshez. Előfordulhat például, hogy sok arra alkalmas diák nem is jelentkezik gimnáziumba, mert túlbecsüli a gimnáziumba kerü-

lés esélyét, és bár jó eséllyel felvennék, azt gondolván, hogy nincsen esélye, nem is jelentkezik gimnáziumba (Keller és szerzőtársai, 2022). Ez a szelekciós mechanizmus alapvetően jól kezelhető információadással, mert összefügghet egyfajta tévinformáción alapuló, téves kognitív percepcióval.

A tanulmány olyan randomizált információs reprezentációk eredményét mutatta be, amelyekben a diákok egy véletlen mechanizmus alapján meghatározott csoportja információt kapott arról, hogy a korábbi években a környékükön lévő gimnáziumokba milyen tanulmányi teljesítménnyel vettek fel diákokat. Az iskolák bekerülési szintjének az ismertetése a diákokkal lényegében azt is jelentette, hogy a diákok megtudták, hogy milyen esélyeik vannak gimnáziumba kerülni.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a diákok egy jelentős csoportja gyakrabban jelentkezett gimnáziumba akkor, ha az oda történő bekerülési esélyeiről információt kapott. Tehát a többszintes, vertikálisan tagolt és szelektív iskolarendszerekben a diákok egy jelentős csoportja esetében a téves kognitív percepciójuk gátolja azt, hogy gimnáziumba jelentkezzenek.

Az, hogy a diákok informálása elsősorban a jelentkezést, és nem a bekerülést képes befolyásolni, lehet a szelektív iskolarendszerek jellemzője. Ezekben az iskolarendszerekben nemcsak a diákok válogatnak az iskolák között, hanem az iskolák is szelektálnak a diákok között, így nem minden jelentkezés fordul át sikeres felvétellé. Értelemszerűen a diákoknak adott információ elsősorban az ő döntéseikre, így főként az ő gimnáziumi jelentkezésükre van hatással. A felvétel azonban már az iskolák – és nem a diákok döntése. Azt végső soron nem a diákok informáltsága, hanem tudása befolyásolja.

Az eredmények egyszerre biztatók és vetnek fel további kérdéseket. Biztatók, mert a továbbtanulási döntések a diákok egy jól körülhatárolható csoportjánál kismértékű, könnyen alkalmazható és költségghatékony beavatkozásokkal befolyásolható. Bár jelentős nagyságú (a minta 25 százaléka) azoknak a diákoknak

a száma, akiknek tanulmányi eredménye a gimnáziumok bekerülési szintje körül van, az ő döntéseik befolyásolása tehát egyfajta siker, további kérdések merülnek fel, amelyeket későbbi kutatások során lehet majd megválaszolni. Így annak a kérdésnek a megválaszolása egyelőre még várát magára, hogy a gimnáziumba kerüléshez szükséges tanulmányi szint körül teljesítő diákok esetében a megnövekedett gimnáziumi jelent-

kezések száma elvezet-e ahhoz, hogy az új információhoz jutott diákok nagyobb arányban kerülnek is be gimnáziumba. Ebben a tekintetben a tanulmány elemszámkorlátok miatt nem tudott még egyértelmű választ nyújtani. A kapott eredmények alapján azonban egyelőre úgy tűnik, hogy a szelektív iskolarendszerekben pusztán informálással nem befolyásolható a diákok gimnáziumba kerülése.

Hivatkozások

- ABBIATI, G.–ARGENTIN, G.–BARONE, C.–SCHIZZEROTTO, A. (2018): Information Barriers and Social Stratification in Higher Education: Evidence from a Field Experiment. *British Journal of Sociology*, Vol. 69. No. 4. 1248–7120. o.
- BALDASSARRI, D.–ABASCAL, M. (2017): Field Experiments across the Social Sciences. *Annual Review of Sociology*, Vol. 43. 41–73. o.
- BARONE, C.–ASSIRELLI, G.–ABBIATI, G.–ARGENTIN, G.–DE LUCA, D. (2018): Social Origins, Relative Risk Aversion and Track Choice: A Field Experiment on the Role of Information Biases. *Acta Sociologica*, Vol. 61. No. 4. 441–459. o.
- BARONE, C.–SCHIZZEROTTO, A.–ABBIATI, G.–ARGENTIN, G. (2017): Information Barriers, Social Inequality, and Plans for Higher Education: Evidence from a Field Experiment. *European Sociological Review*, Vol. 33. No. 1. jcw050.
- BERKES, J.–FRAUKE H. P.–SPIESS, C. K.–WEINHARDT, F. (2022): [Information Provision and Postgraduate Studies](#). *Economica*, Vol. 89. No. 355. 627–646. o.
- BERNARDI, F.–BOADO, H. C. (2014): Previous School Results and Social Background. Compensation and Imperfect Information in Educational Transitions. *European Sociological Review*, Vol. 30. No. 2. 207–217. o.
- BLOSSFELD, H.-P.–BUCHHOLZ, S.–SKOPEK, J.–TRIVENTI, M. (szerk.) (2016): [Models of Secondary Education and Social Inequality](#). An International Comparison. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham, UK.
- BOUDON, R. (1974): *Education, Opportunity and Social Inequality*. Wiley-Interscience, New York.
- DAMGAARD, M. T.–NIELSEN, H. S. (2018): [Nudging in Education](#). *Economics of Education Review*, Vol. 64. 313–342. o.
- DINKELMAN, T.–MARTÍNEZ, C. (2014): Investing in Schooling in Chile: The Role of Information About Financial Aid for Higher Education. *The Review of Economics and Statistics*, Vol. 96. 244–257. o.
- EHLERT, M.–FINGER, C.–RUSCONI, A.–SOLGA, H. (2017): [Applying to College: Do Information Deficits Lower the Likelihood of College-Eligible Students from Less-Privileged Families to Pursue Their College Intentions?](#) Evidence from a Field Experiment. *Social Science Research*, Vol. 67. 193–212. o.
- GAMBETTA, D. (1987): *Were They Pushed or Did They Jump? Individual Decision Mechanisms in Education*. Cambridge University Press, Cambridge.
- JENSEN, R. T. (2010): The (Perceived) Returns to Education and the Demand for Schooling. *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. 125. 515–548. o.
- KELLER TAMÁS (2018): [Dare to Dream: A Vignette Survey on Self-Selection in Secondary Education Track Choice](#). *Sociological Research Online*, Vol. 23. No. 2. 354–373. o.
- KELLER TAMÁS–TAKÁCS KÁROLY–ELWERT, F. (2022): [Yes, You Can! Effects of Transparent Admission Standards on High School Track Choice: A Randomized Field Experiment](#). *Social Forces*, Vol. 101. No. 1. 341–368. o.
- MCGUIGAN, M.–MCNALLY, S.–WYNESS, G. (2016): Student Awareness of Costs and Benefits of Educational Decisions: Effects of an Information Campaign. *Journal of Human Capital* Vol. 10. No. 4. 482–519. o.
- OECD (2008): *Education at a Glance, 2008*. OECD Indicators. OECD Publishing, Párizs.
- FRAUKE, P.–SPIESS, C. K.–ZAMBRE, VAISHALI (2021): Informing Students about College: Increasing Enrollment Using a Behavioral Intervention? *Journal of Economic Behavior & Organization*, Vol. 190. 524–549. o.
- FRAUKE, P.–ZAMBRE, VAISHALI (2021): (2017): Intended College Enrollment and Educational Inequality: Do Students Lack Information? *Economics of Education Review*, Vol. 60. 125–141. o.